

результативності реалізації прийнятих управлінських рішень; стандартизація та регламентація управлінської діяльності тощо.

Список використаних джерел:

1. Про місцеве самоврядування. Закон України (зі змінами від від 09.02.2017№ 1850-VIII) – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua/>
2. Мороз О. Ефективність публічного управління у виконавчих органах місцевого самоврядування / О.Мороз – Економіка і організація управління –№ 3 (23) . – 2016
3. Бакуменко В.Д. Формування державно-управлінських рішень: проблеми теорії, методології, практики: монографія / В. Д. Бакуменко та ін. – К.: Вид-во УАДУ, 2000. – 328 с.
4. Муніципальний менеджмент: навч. посібник / Монастирський Г.Л, Мельник А.Ф., Дудкіна О.П. – Тернопіль, ТНЕУ, 2009. – 420с.

Владислав ФАРТУШНЯК

аспірант кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу ЗУНУ

СУТНІСТЬ ЕКОЛОГІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Екологічний розвиток територіальної громади являє собою складний багатовимірний процес, що виходить за межі традиційного адміністративного управління [1]. Це цілісна концепція, яка розкриває взаємозв'язок між природним середовищем, соціальними інституціями та економічними системами на локальному рівні [2]. Концептуальною основою екологічного розвитку територіальної громади слугує парадигма сталого розвитку, що передбачає усвідомлення глибокої залежності між економічним добробутом та станом навколишнього природного середовища. Сутність екологічного розвитку полягає не

просто в охороні природи, а в формуванні нової моделі життєдіяльності, де екологічні принципи стають фундаментальною основою прийняття управлінських рішень, господарювання та повсякденних практик мешканців територіальної громади [3].

Структурні складові екологічного розвитку територіальної громади формують складну, багаторівневу систему взаємопов'язаних елементів [4]. Інституційне забезпечення представляє собою мережу організацій та установ, що здійснюють управління природоохоронною діяльністю на місцевому рівні. Нормативно-правова база створює формальні рамки та механізми регулювання екологічних відносин, визначаючи правила та стандарти природокористування. Економічні механізми включають систему фінансових інструментів, спрямованих на стимулювання екологічно орієнтованої діяльності суб'єктів господарювання.

Основні завдання екологічного розвитку територіальної громади виходять за рамки простого природоохоронного підходу та становлять комплексну систему стратегічних цілей. Забезпечення екологічної безпеки передбачає створення умов, за яких антропогенне навантаження не порушує природної рівноваги та не становить загрози для здоров'я населення [5]. Збереження природних екосистем включає комплекс заходів з підтримки біологічного різноманіття, захисту природних ландшафтів та відновлення порушених територій. Мінімізація негативного впливу спрямована на зменшення техногенного навантаження через впровадження інноваційних технологій, альтернативних джерел енергії та ефективних методів утилізації відходів. Також важливе значення має формування екологічної свідомості населення, яка являє собою довгострокову просвітницьку діяльність, метою якої є зміна світоглядних установок та повсякденних практик мешканців. Інтеграція економічного розвитку з природоохоронними цілями передбачає пошук балансу між господарською діяльністю та

збереженням навколишнього середовища, де економічна ефективність не досягається за рахунок екологічних втрат.

Роль екологічного розвитку в життєдіяльності територіальної громади виходить далеко за межі вузькоспеціалізованого природоохоронного підходу. Створення збалансованого середовища життєдіяльності передбачає формування якісного простору, де екологічні параметри безпосередньо впливають на комфорт та безпеку мешканців. Забезпечення довгострокової стійкості локальних екосистем становить стратегічну мету, спрямовану на збереження природного потенціалу території для майбутніх поколінь. Формування позитивного іміджу території відбувається через демонстрацію свідомого та відповідального підходу до природокористування, що підвищує інвестиційну привабливість та соціальну репутацію громади. Екологічний розвиток перетворюється на потужний інструмент комплексного розвитку, який інтегрує екологічні пріоритети в систему місцевого самоврядування, економічного планування та соціальної політики.

Ключовими механізмами реалізації екологічного розвитку територіальної громади є:

- місцеві екологічні програми виступають стратегічними документами, що визначають пріоритетні напрямки природоохоронної діяльності, конкретні заходи та очікувані результати;
- система екологічних платежів, що створює економічні важелі впливу, формуючи фінансову мотивацію для суб'єктів господарювання щодо впровадження екологічно орієнтованих технологій та мінімізації негативного впливу на довкілля;
- грантова підтримка ініціатив, що виступає дієвим інструментом стимулювання інноваційних проєктів, надаючи фінансові ресурси для реалізації перспективних екологічних рішень;

- освітні та комунікаційні платформи, що забезпечують формування екологічної свідомості, створюють простір для діалогу між владою, експертами, бізнесом та громадськістю, сприяють поширенню знань та актуалізації екологічних практик.

Список використаних джерел:

1. Макарова Н.В. Екологічне управління в територіальних громадах: монографія / Н.В. Макарова, О.В. Попов. Київ: Кондор-Видавництво, 2019. С. 22-36.
2. Стратегія сталого розвитку України до 2030 року / за ред. О.М. Власенка. К.: ДУ "Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України", 2017. С. 45-63.
3. Закон України "Про охорону навколишнього природного середовища" від 25.06.1991 № 1264-XII. – С. 5-12.
4. Хвесик М.А Інституціональна модель природокористування в умовах глобальних викликів: монографія. К.: Кондор, 2017. С. 112-129.
5. Шашула Л.О Екологічний розвиток територіальних громад теорія, методологія , практика. Київ ДУ "Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України". 2021. С. 78-95.